

Pastorală la praznicul Învierii Domnului din anul mântuirii 2012

†GURIE,

prin harul lui Dumnezeu,
Episcop al Devei și Hunedoarei,
Preacucernicului cler, Preacuviosului cin monahal și Dreptmăritorilor creștini:
Sfântă binecuvântare arhierescă din străvechea Cetate a Devei!

Dumnezeul nostru este Dumnezeul Învierii

Iubiți credincioși, Hristos a înviat!

Valoarea și semnificația profundă a acestei vestiri, care răsună în binecuvântata noapte a Sfintelor Paști, poate fi înțeleasă cu adevărat doar de cei care, prin mila (harul) lui Dumnezeu, s-au ridicat (deșteptat) din moartea păcatului.

Fără Învierea Mântuitorului, viața și condiția pământească a omului sunt o mare zădărnici și un vis amăgitor ce stă permanent sub semnul întrebării: *la ce folosesc alergăturile vieții și la ce bună viața ca atare, dacă moartea are ultimul cuvânt în rostirea existenței?* Învierea Mântuitorului este răspunsul lui Dumnezeu care pune în rost și dă sens lumii și vieții!

Mi-am ales ca temă de meditație în *Cu-vântul pastoral* din acest an ideea că Dumnezeu nostru este *Dumnezeul Învierii, un Dumnezeu care-Și subordonează prezența și lucrarea Sa în lume lucrării de înviere a fiecărui om în parte*. Cei care nu înțeleg faptul că în spatele a tot ceea ce ni se întâmplă în viață stă efortul lui Dumnezeu de a ne recupera pe fiecare în perspectiva Învierii, aceia se vor sminti și se vor dezamăgi de Dumn-ezeu. *Mediocrii, superficialii, nu înțeleg taina În-vierii lui Hristos și se smintesc de Dumezeu pen-tru că nu înțeleg că viața pământească trebuie să fie o permanentă deprindere cu Învierea.*

Iată câteva situații în care noi putem de-veni superficiali și mediocri, smintindu-ne de lu-crarea și prezența lui Dumnezeu în viața noastră.

Uneori suntem ispitiți să sesizăm viața pământească doar sub aspectul ei de trecere și de ducere înspre moarte. Alipiți pătimaș de ziua ce se scurge, suntem confiscați de perspectiva că viața s-ar împuțina în noi pe măsura trecerii an-ilor. Dumnezeieștii Părinți subliniază faptul că *unicul păcat sub soare e acela de a nu cunoaște harul Învierii*, de a nu ști, după spusa Sfântului Apostol Pavel, că deși vasul nostru de lut, cortul acesta pământesc se sfărâmă, totuși în el purtăm comoara veșniciei, harul Învierii! Uităm că de la momentul botezului în fața noastră și la capătul vieții pământești stă nu moartea, ci Învierea. Mormântul însuși devine o tainică Biserică la um-bra Crucii, o trecere a trupului spre nemurire!

În grai de poezie, Magda Isanos sesiza că atâta vreme cât nu privim spre cer, că atâta vreme cât umbletele noastre nu sunt o călătorie a iubirii (cu ochii ațintiți spre Iisus, cum îndeamna „Apos-tolul neamurilor”), perspectiva existenței este redusă la sentimentul că suntem doar muritori:

*„E-așa de trist să cugeți că-ntr-o zi,
Poate chiar mâine, pomii de pe-alee,
Acolo unde-i vezi, or să mai stee/
Voioși, în vreme ce vom putrezi.
Atâta soare, Doamne, atâta soare/*

*O să mai fie-n lume după noi;
Cortegii de-anotimpuri și de ploi,
Cu păr din care șiruie răcoare...
Și iarba asta o să mai răsără,
Iar luna tot așa o să se plece,
Mirată, peste apa care trece.
Noi singuri n-o să fim a doua oară.
Și-mi pare-așa ciudat că se mai poate/
Găsi atâta vreme pentru ură,
Când viața e de-abia o picătură/
Între minutu-acesta care bate
Și celălalt și-mi pare nențeles/
Și trist că nu privim la cer mai des,
Că nu culegem flori și nu zâmbim,
Noi, care-așa de repede murim.*

(Magda Isanos, Cântare Munților, București, 1985).

Să nu uităm, iubii credincioși, că atunci când rostim **Hristos a Înviat!** afirmăm că nu moartea este sensul și capătul vieții pământești, ci, dimpotrivă, nemurirea, iar dureroasa despărțire a sufletului de trup este taina pe care o exprimă troparul Învierii „...Cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le”.

În al doilea rând, noi ne putem dezamăgi de Dumnezeu atunci când suntem ispitiți să-L **căutăm nu pe Dumnezeul mângâierilor, ci mângâierile pe care Dumnezeu ni le poate dăruii**. Prin căderile noastre în păcat, credința noastră se împuținează, iar înțelegerea minții devine superficială și astfel noi încercăm să-L subordonăm pe Dumnezeu, cerându-I să ne împlinească voile noastre pătimăse. Bunăoară, mulțimea, care la praznicul Floriilor L-a întâmpinat cu „Osana!” pe Mântuitorul, s-a dezamăgit de El atunci când Domnul nu le-a împlinit dorința de a-L vedea ca pe un Mesia politic, eliberator nu de moarte, ci de nedreptățile sociale și istorice. Smintită fiind de o mediocră înțelegere a lui Hristos, mulțimea adunată la Florii va cere cu îndârjire în curtea lui Pilat: „Răstignește-L!”, „Răstignește-L!”. Și noi putem fi vizați de această mediocră atitudine față Hristos Domnul, atunci când nu dorim să ne schimbăm după chipul lui Dumnezeu, ci să-L schimbăm pe Dumnezeu după măsura interese-lor noastre pătimăse. Acesta este unul dintre me-sajele esențiale ale Zilei Învierii: **nu Dumnezeu trebuie să facă ceea ce noi dorim, ci noi trebuie să învățăm să facem ceea ce Dumnezeu dorește**. Doar așa vom putea ieși din măsurile înțelegerii noastre mediocre despre lucrarea lui Dumnezeu în lume. Să ne deprindem a ne lăsa până la abandon în mâinile lui Dumnezeu, pentru că doar așa vom dobândi Învierea vieții noastre! În neîntrecute sti-huri de rugă, poetul creștin al românilor, Traian Dorz, scria în acest sens:

*„O, iartă-mi, Te rog, Doamne, atâtea rugăciuni,
Prin care-Ți cer doar pâine și pază și minuni!
Căci am făcut din Tine, adesea, robul meu:
Nu eu s-ascult de Tine, ci Tu de ce spun eu!
În loc să vreau eu, Doamne, să fie voia Ta,
Îți cer și-Ți cer într-una, să faci Tu voia mea;
Îți cer s-alunghi necazul, să nu-mi trimiți ce vrei,
Ci să-mi slujești în toate, să-mi dai, să-mi dai, să-mi dai...
Gândindu-mă că, dacă Îți cânt și Te slăvesc,
Am dreptul de a-Ți cere să faci tot ce doresc.
O, iartă-mi felu'acesta nebun de-a mă ruga,*

***Și-nvață-mă ca, altfel, să stau în fața Ta.
Nu tot cerându-Ți Ție, să fii Tu robul meu,
Ci Tu cerându-mi mie, iar robul să fiu eu.
Să înțeleg că felul cel bun de-a mă ruga
E să doresc ca-n toate, să fie voia Ta!”***

Așadar, adevărata rugăciune este „**Doamne, fie voia Ta!**”. Când nu ne rugăm astfel, când nu suntem în stare să ne abandonăm în brațele Lui dumnezeiești, obligăm iubirea covârșitoare a lui Dumnezeu să ne judece și să ne poarte prin încercări, pentru a ne desprinde din amăgirile în care trăim. Atunci când Dumnezeu pare a ne dezamăgi așteptările, să ne aducem aminte că El știe care este adevăratul bine ce ni se cuvine¹. În acest sens, Mântuitorul a dezamăgit cererea tâl-harului de pe Cruce, care l-a cerut Domnului să Se coboare de pe lemnul răstignirii și să Se izbăvească și pe El și pe ei. Tâlharul avea o gândire rezumată la viața imediată. El voia o minune de care să profite, neintuind că avea *negândita șansă de a sta alături de Dumnezeu pe Cruce*, pentru a se coborî prin ea (nu de pe ea) într-o viață ce nu mai putea fi pusă sub semnul întrebării legate de tragedia morții. Mântuitorul a preferat să-i dezamăgească așteptările, pentru a nu ne amăgi pe noi pe toți. Prin Crucea În-vierii Sale, El ne-a dat puterea de a coborî și noi, prin crucile pe care suntem țințiți, într-un fel sau altul, într-o viață înviată din orice suferință și din orice iad.

Iubiți frați și surori,

De Dumnezeu se mai smintesc și **cei cu viața stricată și pervertită până la măsurile diavolești**. Aceștia Îi cer lui Dumnezeu să Se facă slujitor al patimilor lor. *Se spune că, odată, au mers la un împărat cel mai mare zgârcit și cel mai mare invidios de pe pământ. Zgârcitul și invidio-sul în fața împăratului! Iar împăratul le-a făcut următoarea propunere: „Unul dintre voi să-mi ceară orice va voi, dar să știe că imediat celui-lalt, care n-a cerut, îi voi da dublu!” Cei doi s-au frământat mult. Zgârcitul nu putea suporta gândul că celălalt va primi dublu față de el. Invidiosul, la rândul lui, se zbuciuma în sinea lui zicând: „Cum voi putea suporta să știu că el va avea dublu față de mine?”. Așa că nu se puteau nicicum hotărî. Până la urmă, invidiosului i-a venit o idee ce i s-a părut salvatoare: „Slăvite împărate! M-am*

¹ Iată o sugestivă povestire în acest sens: Se spune că odată, în apele oceanului, s-a scufundat un vapor. A scăpat cu viață un singur călător, agățat cu disperare de un butuc plutitor, care l-a purtat în voia valurilor până la un țârm. Era noapte. Nu știa unde se afla, nu știa dacă se afla viață în acel loc, dacă nu cumva se aflau animale sălbatice care să atenteze la propria-i viață de abia salvată de furia valurilor. Oboseala l-a făcut să adoarmă pe țârm, în nisip, până dimineața. A doua zi a constatat cu dezamăgire că se afla pe o insulă pustie, nelocuită de oameni, nebântuită nici măcar de fiare sălbatice periculoase. Era bucuros că i-a fost dăruită astfel, pentru a doua oară, viața, dar se întreba: „Oare viața mi-a fost cu adevărat dăruită sau doar prelungită?” Și-a construit o colibă și grija lui cea mare a fost să nu lase focul să se stingă nici ziua, nici noaptea. Aceasta, pentru ca fumul lui să constituie un perpe-tuu semnal de alarmă pentru eventualii marinari din vecinătate și pentru a-și mai putea face mâncare caldă. A locuit acolo ani în șir. Se ruga lui Dumnezeu să-l descopere vreo corabie care ar tre-ce pe acolo, dar se părea că zona nu era navigabilă. Într-o noapte, după ce alergase zadarnic să prindă ceva vânat, obosit și flămând, a adormit cu somn greu. S-a stârnit un vânt puternic și focul lui mic i-a aprins coliba, transformând-o într-o vâlvătaie. A sărit ca ars, a încercat să stingă flăcările, dar coliba a ars complet, înspăimântând animalele pădurii. Spera să-și mai oprească atâta foc cât să mai aibă pentru mâncare. Dar, spre nenorocirea lui, vântul fu urmat de furtună, care-i stinse și ultimul cărbune aprins, lăsându-l în întuneric și disperare. Nu știa ce i se va întâmpla. Nu mai avea nimic. Totul era pierdut. Rugăciunile nu-i fuseseră asculta-te. După ce stătu ploaia, adormi pe un pat de vreascuri, cu ochii în lacrimi. Dimineața se petrecu însă un fapt cu totul neașteptat. Îl treziră din somn voci de oameni care strigau: „Este cineva pe aici?” Se ridică și strigă cât îl ținea vocea: „Da! Da! Aici! Aici!” Se întâlniră. Erau niște marinari. „Am văzut focul pe care l-ai aprins astă noapte. Ne-am dat seama că este un apel. Ești desigur un na-ufragiat. Știam că insula este nelocuită”. Omul izbucni în lacrimi. El crezuse că focul fusese ultima nenorocire pe care i-o trimisese Dumnezeu și iată că Dumnezeu îl aprinsese ca să poată fi văzut și salvat!

hotărât eu să cer ceva!”. „Prietenul tău va primi dublu față de tine” îl avertiză împăratul. „Da, Doamne! Îți cer ca mie să-mi scoți un ochi, iar lui să îi scoți pe amândoi”. Sfântul Grigorie de Nyssa sublinia în acest sens : „Cel ce se folosește de rugăciune ca un lipsit de minte nu se ridică la înălțimea Celui ce Se dăruiește pe Sine, ci dorește ca Acela să Se coboare la treapta joasă și pământească a poftii sale. Și, din acest motiv, Îi înfățișează Celui Ce vede în inimi pornirile sale pătimase, nu ca să i se tămăduiască mișcările necuvenite ale minții, ci ca să se facă și mai rele, ducând la împlinire pornirea cea rea prin primirea ajutorului lui Dum-nezeu. Fiindcă acela este necăjit, iar inima mea e răuvoitoare, *Lovește-l*, îi spune el lui Dumnezeu. Numai că nu strigă: *Însușește-Ți patima mea sau să treacă răutatea mea la Tine!* Îl roagă să Se facă părtaș al furiei sale”. Toți aceștia nu înalță lui Dumnezeu rugăciuni ca să scape de boala ce-i stăpânește, ci ca boala lor să se desăvârșească în fapte. Iar când Dumnezeu nu le ascultă cererea, se smintesc și se dezamăgesc, neștiind că nu Dumnezeu este pricina nefericirii lor, ci viața lor pătimașă!

Dreptmăritori creștini,

Unul dintre sfinții iubitori de Dumnezeu exclama privind înspre taina Învierii: „**O, Hristoase, care iubești pe cei ce Te răstignesc și îrrăstignești pe cei ce Te iubesc!**”. Iată un aparent paradox, dar de fapt o profundă lucrare a pro-niei dumnezeiești! Hristos Se răstignește dintr-o sfâșietoare iubire pentru cei care-L pironesc pe lemnul Crucii. Pe Golgota este omorâtă moartea răstignitorilor! Mielul Jertfit ridică păcatele ce-lor care-L jertfesc! „**Căci Dumnezeu așa a iu-bit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică**” (Ioan 3, 16). Atâta vreme cât rămânem în păcate, Hristos va rămâne pe Cru-ce. Iubirea lui Dumnezeu nu poate coborî de pe Altarul Crucii, pentru ca nu cumva vreunul din păcatele noastre să rămână nepironit și nespul-berat de biruitoarea Înviere! Acesta este încă unul dintre mesajele fundamentale ale Zilei Pascale: „**treccrea de la moarte la Viață**”.

O, Hristoase, care răstignești pe cei ce Te iubesc! Covârșitoare taină: Dumnezeu, pe cei care-i găsește vrednici îi pune alături de El pe Cruce, spre izbăvirea multora! Dumnezeu își asociază pe omul sfânt și-l face lucrător al Învierii răstignitorilor. Înțelegem, astfel, de ce Dumnezeu i-a răstignit pe atâția în temnițele și în gulagurile istoriei: pentru că i-a trimis în căutarea și spre În-vierea oii celei pierdute prin hățișurile atâtor ide-ologii totalitariste.

Iată, așadar, încă unul dintre darurile fun-damentale ale Zilei Învierii: **cel ce cunoaște harul Învierii nu va vedea moartea în veac**. Un mare mistic spunea: „**Iisus este o rană de care nu te mai vindeci!**” Cine cunoaște harul Învierii, cine se face una cu dragostea Crucii lui Hristos nu mai poate să trăiască indiferent și detașat față de trage-dia lumii, ce s-a smintit din Dumnezeu.

Vă chem pe toți, iubiți credincioși, să fiți adevărați fii ai Învierii. Răniți de harul Învierii, să ne ostenim a cuprinde în rugăciunile noastre căderile celor ce în mediocra nepricepere își trăiesc viața pământească, deprinzându-se cu o existență înspre moarte. Să ne rugăm Domnului Înviat să ne pironască pe Crucea dăruirii până la jertfă pentru viața și Învierea lumii!

Hristos a înviat!

**† GURIE ,
Episcopul Devei și al Hunedoarei**